

niçā-viraha-sotkanthām kanthe tām avalambya ca,
suratānta-pariçrānto nidrâkrānto babhūva sah. 217
sāpy aṅka-suptam pracchādya priyam vidyā-balena tam,
rātri-jāgarānād nidrām Anurāgaparā yayau. 218

tāvad Niçcayadatto 'pi prāpa tasya 'antikam kapeḥ;
so 'pi papraccha tam kṛtvā svāgataṁ vānaraḥ suhṛit: 219
«durmanaskam iva 'adya tvām kim paçyāmy? ucyatām!» iti.
tato Niçcayadatto 'pi sa tam vānaram abravīt: 220

«Anurāgaparā 'atyartham asvasthā, mitra, vartate,
«tena 'asmi duḥkhiṭaḥ, sà hi prāṇebhyo 'pi priyā mama.» 221
ity uktas tena sa jñāni markatas tam abhāshata:

«gaccha, suptām idānīm tām sthitām kṛtvā 'aṅka-vartinīm, 222

«tad-datta-vidyayā vyomnā tām ānaya mad-antikam,
«yāvad mahad iha 'āçcaryam darçayāmy adhunaiva te.» 223

tac çrutvā khena gatvaiva, so 'nurāgaparām tataḥ

drishṭvā, Niçcayadattas tām suptām aṅke 'grahīḥ laghu, 224

tam tu Vidyādharām tasyā na 'aṅke lagnaṁ dadarça sah

suptam, vidyā-balena 'ādāv adriçyam vihitam tayā. 225

utpatya ca 'antariksham, tām Anurāgaparām kṣhaṇāt

ānināya kapes tasya sa Somasvāmīno 'ntikam. 226

sa kapiṛ divya-drīk tasmai tadā yogam upādicat,

yena Vidyādharām tasyāḥ kanthe lagnaṁ dadarça sah. 227

drishṭvā ca, «hādhig, etat kim?» iti tam vādinam kapiḥ

sa eva tattva-darçī tad yathā-vṛttam abodhayat. 228

kruddhe Niçcayadatte 'tha tasmin, Vidyādharo 'tra sah

prabuddhas tat-priyā-kāmī kham utpatya tiro dadhe. 229

sāpi prabudhya tatkalām Anurāgaparā, 'ātmanaḥ

rahasya-bhedanam drishṭvā, hriyā tasthāv adhomukhi. 230

tato Niçcayadattas tām uvāca 'udaçru-locanaḥ:

«viçvasto 'haṁ katham, pāpe, tvayā 'evam vata vañcitatḥ? 231

«atyanta-cañcalasya 'iha pāratasya nibandhane

«kāmaṁ vijñāyate yuktir, na stri-cittasya kācana.» 232

iti bruvati tasmin, sà 'anuttarā rudatī çanaih

Anurāgaparā 'utpatya divam dhāma nijam yayau. 233

tato Niçcayadattam tam suhṛid markato 'bravīt:

«etām yad anvadhāvas tvam vārīto 'pi mayā priyām, 234

«tasya 'idam tīvra-rāgāgneḥ phalam, yad anutapyase.

«ko hi sampatsu capalāsv āçvāso vanitāsu ca? 235

«tad alam paritāpena tava! 'idānīm çamaṁ kuru,

«bhavitavyam hi dhātṛāpi na çakyam ativartitum.» 236

iti tasmāt kapeḥ çrutvā, çoka-mohaṁ vihāya tam,

yayau Niçcayadatto 'tra viraktaḥ çaraṇam Çivam. 237

atha tatra vane suhṛidā

kapinā saha tishṭhatas, tato nikaṭam

tasya 'ājagāma daivāt

tapasvini Mokshadā nāma. 238